

9. april 2024

UPA2024/22/50

Utoqqalinersiaqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaata allangortinneqarnera pillugu Inatsisartut inatsisaat.

(Isumaginninnermut, Ilaqutariinnut, Sulisoqarnermut Nunamullu Namminermut Naalakkersuisoq)

Aamma

Isertitat annertussusaat malillugit utoqqalinermi soraarnerussutisiat ilanngarneqartarunnaarlutilluunniit atorunnaarsinneqartarunnaarsillugit, Naalakkersuisut utoqqalinersiaqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaannut allannguutissatut siunnersuummik suliaqarnissamik peqquneqarnissaannik Inatsisartunut aalajangiiffigisassatut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Mariane Paviaasen, Inuit Ataqatigiit)

Siullermik Naalakkersuisut inatsisissatut siunnersuutaat oqaaseqarfigissavara.

Aallarniutitut qutsavigerusupparput Isumaginninnermut, Ilaqutariinnut, Sulisoqarnermut Nunamullu Namminermut Naalakkersuisoq, Utoqqalinersiaqarneq pillugu Inatsisartut Inatsisaata, 1. Januar 2024 atuutsinneqalersumut, pisariillisaataasumik ersarissaataasumillu allangortinneqarnissaanut siunnersuuteqarneranut.

Nunatsinni utoqqanngorluni inooqataaneq nuannersuusariaqartoq aammalu utoqqaat ajunngitsunik toqqissisimanartumillu atugaqarnissaat periarfissaqartitaanissaallu Siumumi pingaartillugulu sulissutiguarparput. Taamaattumik inatsimmut uunga tunngatillugu siunnersuut una alloriarnertut tullertut isigalugu Naalakkersuisup siunnersuutaa tamakkiisumik taperseratsigu oqariartuutigissavarput.

Inatsimmut allannguutissatut siunnersuummut tunngatillugu Siumumiit maluginiakkatsinnut ilaavoq utoqqalinersiallip aappaata isertitai tunngavigalugit tapeq appariartuaartinneqarunnaartussaammat, akerlianilli inatsimmi "aappaqartutut" utoqqalinersianut tapeqalissalluni. Tamannalu tunngavigalugu aappaasup, annaasaqaataaangikkaluartumik, sulinerusinnaanissaanik periarfissamik ammaassimmat Siumumiit tapersernartipparput.

Minnerunngitsumik inatsisissatut siunnersuutip siunertaraa, januaarip aallaqqaataanni 2024 utoqqarnut pitsanngorsaaniarluni inatsisiliornerup kingunerisaanik eqquinerluttoqarmat. Siumup ilisimavaa, killiffik ilisimaneqalermat ernertumik Naalakkersuisoq Ataatsimiititaliamik susassaqtumik nassuiaateqarlunilu aaqqiissutissamik sukkasuumik suliaqarsimasoq. Siunertaanngitsumimmi eqqorneqartussaannikkaluit taamak inissittoorput. Naalakkersuisup suliamut tunngatillugu iliuseqapallassimaneranut aaqqiissuteqarniarsimaneranullu qutsavigaarput.

Maanna Marianne Paviassen, Inuit Ataqatigiinneersup siunnersuutaa oqaaseqarfigissavara.

Siumuminngaaniit siunnersuuteqartoq siunnersuuteqarnerani qujaffigissavarput.

Siumuminngaaniit kalaallit nunatsinni utoqqartatta aningaasarsiaqarneratigut pitsanngorsaanerput ukiuni kingullernerni iliuseqarfigineqarnera annertuumik peqataaffigivarput. Siumuminngaaniimmi pingaartikkatsigu utoqqartatta atukkamikkut ajunnginnerpaamik inuuniarnermikkut napatissinnaanermikkut atugaqarnissamikkut pitsanngorsaavigineqartuarnissaat.

Qinigaaffiup siuliani utoqqaat sulisinnanernannik aningaasarsiamikkut iluarsivigineqarnerat siumut siuttuutillugu allanngortitsinikuuvugut. Tassani utoqqaat aningaasarisamikkut saniatigut sulisinnaanerat skattikkut periarfissamikkut annertunermik periarfissinnikuuvurput. (Immaqa oqaatigineqarsinnaavoq utoqqarnut frikorti) Tassa utoqqaat sulisinnaasut piumassuseqarnermikkut suli sulisinnaanerannik annertunermik periarfissillugit pilersitsinikuuvugut.

Soorunalimi ullutsinni pissutsit nunarsuatsinni naatsorsuutigisimanngisarput sorsunneq pinikuuvoq, nioqqutissat assigisaannullu tamatta malunnaatilimmik attorneqaatigisatsinnik. Ullutsinni pisut aallaavigalugit aammaarluta aaqqiissuteqarnissarput siumuminngaaniit suleqataaffigissuarput.

Siumuminngaaniit Inatsisartunut ilaasortaq Mariane Paviassen, Inuit Ataqatigiinneersoq paasisinnaavarput siunnersuuteqarneratigut. Kisiannili aamma politikkeritut nalilersuineq tamatta mianersortumik ingerlanneqarnissaa Siumuminngaaniit kaammattuutigerusupparput. Tassami inuiaqatigiinni naleqatigiinnerup nikingavallaalernissaa aamma eqqarsaatigilluinnartariaqaripput Siumumiit isumaqarpugut, soorlumi aamma naalakkersuisup tamanna eqqaagaa naleqatigiinneq allanngortinneqarpallaarpat pisuut piitsullu akornanni annertuumik allanngorluinnartoqarsinnaasoq.

Taamatut Siumuminngaaniit oqaaseqarluta sammisaq siulleq 22-mi qulequtalik isumaqataaffigalugu kiisalu aamma 50-imi naalakkersuisup allannguutissatut siunnersuutaa isumaqataaffigalugit oqaatigissavarput.

Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutaat ima oqaasertaqarpoq:

“Utoqqalinersialinnut isertitani killingititanik piigaqarneq pillugu siunnersuummi kingunerisassanik Naalakkersuisut naatsorsueqqullugit peqquneqassasut. Naatsorsuusiat kingusinnerpaamik Inatsisartut 2024-mi ukiakkut ataatsimiinneranni Inatsisartunut saqqummiunneqassapput.”

Taamak oqaaseqarluta Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliamut ingerlateqqaarnissaat kissaatigivarput.

Mala Høy Kúko
Siumut